

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Mamaliga Vladimir,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Vladimir Mamaliga cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților de întârziere,

împotriva încheierii din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-488/24
NR. PIGD 2-22157601-01-2r-08022024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit.b) din Codul de procedură civilă, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. Instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunerea în termen a apelului în lipsa unei cereri.

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași – jud. V. Arhip
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – jud. N. Budăi, I. Țurcan, Iu. Cotruță

12 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Mamaliga Vladimir,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 octombrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Mamaliga cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității (f. d. 1-6).

2. Prin hotărârea din 26 iulie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, a fost admisă integral acțiunea. S-au încasat din contul lui Vladimir Mamaliga în beneficiul Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anii 2020 și 2021, în mărime totală de 8 112 lei, precum și penalitățile de întârziere, în mărime totală de 1 796,81 de lei, iar în total – suma de 9 908,81 lei. S-au încasat de la Vladimir Mamaliga în beneficiul statului, reprezentat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cheltuielile de judecată ce țin de taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii, în mărime de 297,26 de lei (f. d. 38, 43-45).

3. La 06 decembrie 2023, Vladimir Mamaliga a declarat apel împotriva hotărârii din 26 iulie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f. d. 49-51).

4. Prin încheierea din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către Vladimir Mamaliga împotriva hotărârii din 26 iulie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, ca depusă în afara termenului legal, iar apelantul n-a solicitat repunerea în termen (f. d. 55-58).

5. La 16 ianuarie 2024, Vladimir Mamaliga a declarat recurs împotriva încheierii din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel,

cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel (f. d. 64-65).

6. În motivarea recursului a invocat că la 21 noiembrie 2023 a fost redactată hotărârea instanței de fond, iar la 06 decembrie 2023, a depus apelul motivat. Astfel, consideră că încheierea din 19 decembrie 2023 a instanței de apel este neîntemeiată, prin ce i se lezează dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă stipulează:

(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

8. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

9. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

10. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

11. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

12. Art. 111 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

14. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

15. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

16. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

17. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

18. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 8 al prezentei încheieri și a depus în termen recursul, or, copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentului la 28 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, însă, la materialele

cauzei nu se regădesc probe prin care s-ar confirma data recepționării corespondenței.

20. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din considerentele ce succed.

21. Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute de Codul de procedură civilă.

22. Dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 26 iulie 2023, iar rezultatul examinării cauzei și hotărârea instanței de fond au fost publicate pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la data de 27 iulie 2023.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

24. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 26 iulie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 12 al prezentei încheieri, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 27 iulie 2023 și a expirat la data de 25 august 2023 (zi de vineri).

25. Astfel, instanța de apel justificat a reținut că Mamaliga Vladimir a declarat apelul la 06 decembrie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

26. În acest sens, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 14 al prezentei încheieri, într-o manieră certă și clară corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii.

27. Mai mult ca atât, la 26 iulie 2023, contra semnătură, Mamaliga Vladimir a recepționat dispozitivul hotărârii judecătorești, prin care a fost menționat modul și termenul de atac a acesteia (f. d. 39).

28. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate reține alegațiile recurentului Mamaliga Vladimir, precum că a depus apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate, or, cererea de apel urma să fie depusă cu respectarea prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

29. Totodată, deși, apelantul a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 26 iulie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, abia la 06 decembrie 2023, acesta nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul Mamaliga Vladimir, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

31. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Mamaliga Vladimir, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunerea în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct.15 al prezentei încheieri.

32. Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

33. Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

34. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurența și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

35. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt

lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

36. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Mamaliga Vladimir.

Menține încheierea din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Vladimir Mamaliga cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni